

Література:

1. Візнюк І., Буглай Н., Куцак Л., Поліщук А., Киливник В. Використання штучного інтелекту в освіті. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2021. № 59. С. 14–22. URL: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22>
2. Глибовець М. М., Олецький О. В. Штучний інтелект. Київ : «Києво-Могилянська академія», 2002. 364 с.
3. Кушмар Л. В., Колот Л. А. Myenglishlab як одна з інноваційних платформ змішаного навчання. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія : Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2019. Вип. 89. С. 52–58. URL: <https://doi.org/10.26565/2227-8877-2019-89-08>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-446-7-31>

PSYCHOLOGICAL CONSEQUENCES OF MILITARY OPERATIONS FOR SES OF UKRAINE EMPLOYEES

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВОЄННИХ ДІЙ ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ ДСНС УКРАЇНИ

Krivoshey O. O.

*Student of the 2nd year
of the Master's Degree at the Social
and Psychological Faculty
National University of Civil
Defense of Ukraine
Kharkiv, Ukraine*

Кривошей О. О.

*студентка II курсу магістратури
соціально-психологічного факультету
Національний університет цивільного
захисту України
м. Харків, Україна*

Війна в Україні призвела до величезних людських втрат, руйнувань та інших негативних наслідків. Співробітники Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) перебувають на передовій боротьби з наслідками війни, ризикуючи своїм життям і здоров'ям. Це може призвести до розвитку серйозних психологічних проблем, таких як посттравматичний стресовий розлад, тривога та депресія. Це дослідження фокусується на психологічному впливі військових дій проти ДСНС в Україні. В умовах збройного конфлікту персонал ДСНС стикається зі стресовими і травматичними ситуаціями, які можуть мати серйозні психологічні наслідки.

Працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій, які займаються ліквідацією наслідків воєнних дій, виконують різноманітні

завдання у зоні військових конфліктів або після їх завершення. Вони можуть бути залучені до рятування життів, евакуації поранених, рятування людей під завалами, гасіння пожеж та інших надзвичайних ситуацій, що виникають внаслідок воєнних дій.

Ці співробітники можуть включати рятувальників, медичних працівників, пожежників, інженерів, водіїв аварійно-рятувальних та транспортних засобів, комунікаційних працівників та інших фахівців, які мають необхідні навички та знання для надання допомоги у складних умовах воєнного конфлікту.

Ці співробітники відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки та підтримки життєвого середовища в умовах воєнного конфлікту та його наслідків, сприяючи відновленню нормального функціонування суспільства та допомагаючи людям, які потребують допомоги та захисту.

У своїй науковій роботі Назаров О.О. проаналізував структуру професійної діяльності рятувальника, що підтверджує загальнонаукові висновки про те, що ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру є професією, яка вимагає виконання обов'язків у напружених, екстремальних умовах [2].

Багато вчених, таких як Л.П. Марищук, А.Г. Маклаков, В.Н. Машков, В.А. Пономаренко, К.К. Платонов, Ю.П. Платонова, Я.В. Подоляк, В.А. Пухова, В.Ю. Рибніков, В.П. Третьяков та інші, висловлюють занепокоєння щодо того, що працівники ДСНС під час своєї професійної діяльності схильні до розвитку захворювань. У науковій статті Лещенко Г.А. зазначається, що висока патогенність рятувальної роботи турбує дослідників, оскільки здоров'я працівників ДСНС є життєво важливим для їхньої безпеки та якості професійної діяльності [1].

Співробітники ДСНС, які прямо взаємодіють з воєнними діями, зіткнулися з надзвичайно важкими умовами, які можуть призвести до серйозних психологічних травм. У таких ситуаціях співробітники стикаються зі стресом, який супроводжується посттравматичними реакціями.

Посттравматичний стрес може проявлятися у вигляді повторних спогадів про травматичні події, кошмарів, панічних атак, надмірної тривожності та гіпервигляду. Депресія також може розвиватися у співробітників ДСНС через почуття безсилля, втрати та безнадійності, що виникають в результаті їх власного досвіду у воєнних зонах.

Тривожність є ще однією загрозою для психічного здоров'я цих співробітників, оскільки вони постійно перебувають під впливом небезпеки та невизначеності. Страх за власне життя та життя інших, а також постійний надмірний алертний стан можуть викликати тривожність та панічні атаки.

Крім того, адаптація до нормального життя після відвідування воєнних конфліктів може бути дуже складною. Співробітники ДСНС, які провели тривалий час у таких умовах, можуть зазнавати труднощів у встановленні повсякденної рутини, відновленні соціальних зв'язків та виправленні втрачених відносин.

Деякі аспекти впливу воєнних дій на психічне здоров'я працівників ДСНС потребують уваги. Стрес та травма, що виникають у результаті екстремальних ситуацій, можуть призвести до серйозних наслідків. Важливо вивчити цей вплив та розглянути можливості підтримки та реабілітації. Як зазначає Ушакова І.М, травматичний стрес може призвести до психологічної травми, яка вимагає уваги та підтримки [3]. Посттравматичний стресовий розлад також є серйозною проблемою, з якою стикаються багато працівників ДСНС. Вивчення факторів ризику та захисту може допомогти у розробці ефективних стратегій для підтримки та лікування. Втрати колег та близьких людей також можуть впливати на психічне здоров'я працівників ДСНС, спричиняючи глибоку печаль та горе. Важливо розглянути ці аспекти та розробити програми для мінімізації негативного впливу воєнних дій на їхнє психічне здоров'я.

З метою запобігання та лікування психологічних наслідків воєнних дій для співробітників ДСНС, необхідно розвивати та впроваджувати програми психологічної підтримки та реабілітації. Ці програми повинні включати в себе психологічну консультацію, психотерапію, навчання стратегіям копінгу зі стресом та інші методи підтримки.

Крім того, важливо розглядати питання профілактики та забезпечення безпеки співробітників ДСНС під час виконання їхніх обов'язків у воєнних умовах. Це включає в себе надання необхідного тренувального та психологічного підготовки перед відправленням на військові дії, забезпечення необхідного обладнання та ресурсів для забезпечення безпеки та здоров'я персоналу.

Психологічні наслідки воєнних дій для співробітників ДСНС України потребують негайних заходів з підтримки та реабілітації. Розробка та впровадження ефективних програм психологічної підтримки є критично важливою для забезпечення психічного благополуччя цієї важливої групи працівників.

Література:

1. Лещенко Г. А. Професійно важливі якості фахівців з аварійного обслуговування на авіаційному транспорті. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. 2014. № 134. С. 136–140.
2. Назаров О. О. Психологія діяльності рятувальника: зміст та проблеми для обговорення. Проблеми екстремальної та кризової

психології. *Науковий журнал. НУЦЗ України*. 2022. № 2(4). С. 30–38. <http://dcpp.nuczu.edu.ua/images/2022-2/1-3.pdf>

3. Ушакова І. М. Психологічні особливості працівників ДСНС України, які виконували професійні обов'язки в зоні АТО. *Proceedings of the Conference forming of modern educational environment: benefits, risks, implementation mechanisms / tbilisi sulkhan-saba orbelian teaching university faculty of humanities* (september 29, 2017). P. 34–37.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-446-7-32>

NEWTON'S LAWS. DIFFERENT VIEWS

ЗАКОНИ НЬЮТОНА. РІЗНІ ПОГЛЯДИ

Kulbaka T. V.

*Teacher of the Highest Category,
Senior Teacher,*

*Teacher of Physics, Mathematics,
Astronomy*

*Maryinka Institution of General
Secondary Education I–III degrees № 2
of the Mariinsky Military-Civilian
Administration of the Pokrovsky district
of the Donetsk region
Maryinka, Ukraine*

Кульбака Т. В.

*вчитель вищої категорії,
старший вчитель,*

*вчитель фізики, математики,
астрономії*

*Мар'їнський заклад загальної
середньої освіти I–III ступенів № 2
Мар'їнської військово-цивільної
адміністрації Покровського району
Донецької області
м. Мар'їнка, Україна*

Закони Ньютона разом з його ж законом всесвітнього тяжіння та апаратом математичного аналізу вперше в свій час надали загальне та кількісне пояснення широкому спектру фізичних явищ, починаючи з особливостей руху маятника та закінчуючи орбітами Місяця та планет. Закон збереження імпульсу, який Ньютон вивів як наслідок своїх другого та третього законів, також став першим з відомих законом збереження.

Закони Ньютона, без перебільшення, найбільш вживані в повсякденній лексиці. Ми посилаємось на них в багатьох життєвих ситуаціях. В роботі хочу розглянути як три закони Ньютона та закон всесвітнього тяжіння представляються з фізичної та нефізичних точок зору, а саме, в художній літературі, усній народній творчості; як вчать нас розумно підходити до власного життя та розвінчувати фантастичні вимисли літераторів.